

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21P/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618205143
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618205143.10

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa Y. U., W.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky F.. X. U., W.. XX.XX.XXXX, M. F. R.. V.C. XXXX/XX, N., M..Č.. C. K., N., I. L. E. I. R. U., W.. XX.XX.XXXX, M. F. R.. V. XXXX/XX, N., občana SR, právne zastúpeného JUDr. Renátou Endrödyovou, advokátkou z AK Lučenec, Dr. Herza 26 v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd návrh otca na dočasné zverenie maloletého Y. U., W.. XX.XX.XXXX H. I. L. I. R. U., W.. XX.XX.XXXX až do právoplatného skončenia konania vo veci sp.zn. 21P/62/2018 a zrušenie vyživovacej povinnosti otca s účinnosťou od 01.08.2019 a úpravy styku maloletého k matke z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Otec R. U. podal dňa 21.11.2018 návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Y. U., W.. XX.XX.XXXX. U. návrhu uviedol, že s matkou žili ako manželia v spoločnej domácnosti 15 rokov. Z ich vzťahu sa im narodil maloletý Y. U. W.. XX.XX.XXXX E. Y. W. U., W.. XX.XX.XXXX. V roku 2014 sa rozviedli, po rozvode boli maloleté deti v striedavej starostlivosti u otca a matky v týždňových intervaloch. Toto nebolo dodržiavané v dôvodu, že maloleté deti sa v domácnosti otca cítili lepšie a ostávali aj dva týždne. Toho času sú obidve maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke. Maloletý Y. dlhodobo prejavuje záujem o to, aby býval s otcom, je s ním v každodennom kontakte už dva roky, chodí ku nemu do domácnosti, aj toho času u neho býva, jeho psychický stav je toho času vyrovnaný a nerád by ho narúšal, nakoľko v minulosti navštevoval psychiatrickú poradňu z dôvodu rozvodu a narušených vzťahov v rodine. Otec mu denne zabezpečuje vhodnú výchovu a starostlivosť. So synom sa pravidelne pripravuje do školy, učia sa spolu, ráno ho denne nosí do školy a v poobedných hodinách chodí pre neho, trávajú spoločne voľný čas. Maloletý k matke chce chodiť výlučne v otcovej prítomnosti z dôvodu obavy, že u matky v domácnosti bude musieť ostať. Taktiež v prípade choroby a potreby otec s ním absolvuje pravidelne preventívne prehliadky a očkovania u pediatra, má vytvorené vhodné bytové podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa. Na základe uvedených skutočností žiadal, aby súd zveril maloleté dieťa Y. U. do jeho osobnej starostlivosti s tým, že otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a bude ho zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka maloletého dieťaťa X. U. je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa Y. výživným mesačne vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. Takto určené výživné je matka povinná zasielať k rukám otca vopred vždy do 15. dňa v mesiaci.

2. Súd vo veci vytyčil pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom pribratia znalca. Uznesením č.k. 21P/62/2018-60 zo dňa 25.03.2019 bolo nariadené znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská T. T. Y. Q., T... Znalčka vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa 30.06.2019, ktorý doručila súdu dňa 08.07.2019. Následne súd vo veci vytyčil pojednávanie na deň 12.08.2019.

3. Ešte pred pojednávaním dňa 07.08.2019 doručil otec súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom uviedol, že na Okresnom súde v Lučenci prebieha konanie vo veci starostlivosti o maloletého Y. U., bytom ako matka, v ktorom konaní sa otec maloletého domáha jeho zverenia do svojej osobnej starostlivosti. Od začiatku prázdnin, t.j. od 01.07.2019 sa maloletý Y. U. zdržiava u svojho otca a odmieta sa vrátiť k svojej matke. Otec dieťaťa nebráni návratu maloletého k matke, avšak nijakým spôsobom nevie dieťa presvedčiť ani donútiť, aby sa k matke vrátilo, čím však začínajú vznikať konfliktné situácie medzi rodičmi maloletého, nakoľko matka otca obviňuje z toho, že jej dieťa nechce vrátiť. O vzniknutej situácii informoval otec aj príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Zo znaleckého posudku T. Y. Q., T. Č.. XX/XXXX zo dňa 30.06.2019 jednoznačne vyplýva, že maloletý má intenzívny, určujúci vzťah k svojmu otcovi, s ktorým sa identifikuje, pričom matku do svojho konceptu rodiny nezaradil a stavia sa k nej kriticky. Otca jednoznačne preferuje pred svojou matkou a nie je v silách otca presvedčiť maloletého aby sa vrátil k matke, pričom otec má za to, že nie je potrebné dieťa traumatizovať a vystavovať ho takýmto stresujúcim situáciám, keď on má vytvorené všetky predpoklady na to, aby sa o dieťa postaral a je ochotný poskytovať mu osobnú celodennú starostlivosť. Matke nebráni sa so synom stretávať, avšak do doby kým sa situácia neukľudní, navrhuje aby sa tak dialo za jeho prítomnosti. Keďže matka do bytu otca nechodí, otec navrhuje, že je ochotný dieťa každú druhú nedeľu k matke na návštevu dovieť, prípadne po dohode s matkou je ochotný umožniť jej styk aj v iných dňoch a hodinách, príp. na inom mieste. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhuje otec maloletého, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by bol maloletý dočasne zverený do jeho výlučnej osobnej starostlivosti a to až do právoplatného skončenia konania vo veci sp.zn. 21P/62/2018. Tiež navrhol zrušiť jeho vyživovaciu povinnosť k maloletému s účinnosťou od 01.08.2019. Otec ďalej neodkladným opatrením navrhol upraviť styk matky k maloletému tak, aby sa maloletý mohol stykať s matkou každú druhú nedeľu v mesiaci v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v byte matky za prítomnosti otca maloletého dieťaťa, kedy otec je povinný maloletého na styk s matkou riadne pripraviť a dostaviť sa s ním do bytu matky.

4. Vzhľadom k tomu, že súd obdržal žiadosť o odročenie pojednávania zo strany znalca, kolízneho opatrovníka a matky a tiež aj následne od právnej zástupkyne otca, súd pojednávanie vo veci odročil.

5. Dňa 09.08.2019 obdržal súd od kolízneho opatrovníka správu zo šetrenia pomerov k návrhu otca na vydanie neodkladného opatrenia. Z nej vyplýva, že dňa 08.08.2019 sa na úrad dostavila matka maloletého Y. U. T. F. X. U.. Matka je zamestnancom Y. Ú. N., pracuje ako terénny sociálny pracovník, s mesačným príjmom cca XXX,-X.. Okrem toho poberá prídavok na dve deti vo výške 48,68 Eur mesačne. Aktuálne poskytuje osobnú starostlivosť maloletej dcére W. U., W.. XX.XX.XXXX, V. W. H. X. C. L. I. T. Š. N.. Y. Y. U., V. R. E. U. H.Z. I., W. H. X. C. W. A. Q. Z. X, N..

6. Maloletý Y. je v starostlivosti otca R. U. od začiatku školských prázdnin. Podľa slov matky, v jeho domácnosti zostal po tom, čo ho otec nevrátil matke po prvom víkende školských prázdnin, kedy bol maloletý u neho na základe úpravy styku. Otec syna matke nevrátil ani po telefonickom upozornení matky, kedy jej oznámil, že maloletý sa k nej nechce vrátiť. Preto matka navrhla otcovi, keďže sú prázdniny, nech maloletý zostane u neho týždeň a potom jej ho vráti späť. Otec sa vyjadril tak, že ona o tom nerozhoduje. Tieto informácie matka preukazuje sms správami. Následne si matka pre syna išla do domácnosti otca v utorok, o čom otca vopred informovala, avšak otec maloletého nepripravil na odovzdanie. Maloletý Y. matke oznámil, že s ňou nejde, lebo mu otec sľúbil, že pôjde práve v ten deň kúpiť darček za vysvedčenie. Matka opakovane písala otcovi sms správu, kedy si príde pre maloletého alebo ho vyzývala, aby jej ho priniesol, čo vie tiež preukázať sms správami. Otec maloletého na návrat k matke nikdy nepripravil, ba naopak, odišiel s maloletým na ihrisko. Tam ich vyhľadala matka, ktorá maloletému vysvetľovala, že si pre neho prišla, nakoľko bude mať dovolenku a budú spolu chodiť na výlety. Počas vysvetľovania otec sedel na lavičke a nijakým spôsobom sa aktívne nezapojil do podpory matky pripraviť maloletého na návrat k nej. Otec sa podľa matky iba smial na tom, že sa jej nedarí maloletého presvedčiť. Neskôr bol nervózny z toho, že matka maloletého objala a chcela zdvihnúť na ruky. Podľa matky bolo evidentné, že otec má výrazný negatívny postoj voči styku matky s maloletým dieťaťom. Matka si myslí, že zámerne maloletého podporuje a manipuluje v počiatočnom negatívnom postoji stretnúť sa s ňou. Otec matke na jej výzvy neustále odpovedá, že maloletý sa s ňou nechce stretnúť, aby nebola v tomto smere násilná. Matke ponúkol iba možnosť sa s maloletým stretnúť alebo ísť na výlet len za jeho prítomnosti, čo opakoval aj pred maloletým. Matka nesúhlasí, aby bol otec prítomný počas jej styku s maloletým, nevidí na to dôvod. Ďalej matka v rozhovore uviedla, že otec neustále mení svoj postoj k starostlivosti o maloletého. Najskôr so zrušením striedavej starostlivosti, ktorá bola

uložená po rozvode manželov, súhlasil s tým, aby maloleté deti boli zverené do jej výlučnej osobnej starostlivosti. V tom čase bol maloletý v dobrom psychickom zdraví, čo matky vie doložiť aj posudkom detského psychiatra Y. C., čo podporuje jej tvrdenie. V decembri 2017 otec znovu požiadal o zverenie maloletého dieťaťa. Po znaleckom dokazovaní bol otcovi rozšírený styk s maloletým dieťaťom od piatka do pondelka rána. Po úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom si podľa matky otec začal plniť vyživovaciu povinnosť až od decembra 2018, aj to iba bežné výživné. Sumu 711,-Eur naďalej dlží na zameškanom výživnom. Matka v tejto súvislosti podala návrh na exekúciu a naposledy dňa 16.05.2019 podala trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti zo strany otca.

7. Matka ďalej uvádza, že otec, nakoľko nepracuje, má viac možností tráviť čas s maloletým a venovať sa mu. V jej domácnosti mal maloletý nastavený denný režim zohľadňujúci jeho školské povinnosti. Matka pracuje, nemá toľko možností venovať voľný čas výlučne maloletému, čo však neznamená, že je zlá matka, ako to kvalifikuje otec. Pred pár dňami matka čerpala dovolenku a otec jej ani vtedy neumožnil tráviť čas s maloletým hoci otcovi oznámila, že čerpá dovolenku. Matka spomenula aj situáciu, kedy pre maloletého do domácnosti otca išla aj sestra maloletého W., ktorej maloletý povedal, že ide s ňou za matkou. Keď však odišiel pre osobné veci do bytu otca vrátil sa s tým, že sestre oznámil, že za matkou nepôjde. Matka uviedla, že maloletá Nikola sa jej často pýta, prečo je brat stále u otca, nerozumie tomu a brat jej chýba. Matka nesúhlasí, aby bol maloletý naďalej v domácnosti otca, nakoľko tento porušuje súdne rozhodnutie a podľa matky systematicky manipuluje s maloletým ešte pred rozhodnutím súdu o úprave rodičovských práv. Matka je toho názoru, že otec zámerne týmto svojím konaním porušuje všetky jej práva starať sa a vychovávať maloletého Michala a zámerne v tomto duchu ovplyvňuje aj maloleté dieťa.

8. Na základe pohovoru s matkou a skutočností, ktoré sú obsahom spisovej dokumentácie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zastáva názor, že zmena úpravy rodičovských práv a povinností by mala predovšetkým sledovať najlepší záujem maloletých detí. Medzi rodičmi maloletého dieťaťa stoja nevysporiadané otázky ich partnerského vzťahu. Nedokážu spolu komunikovať a neposkytujú si komplexné informácie týkajúce sa uspokojovania potrieb maloletých detí. Problematické je odovzdávanie a preberanie maloletého dieťaťa. Rovnako aj situácia, kedy došlo k narušeniu citových väzieb medzi matkou a synom. Rodičia nechápu význam druhého rodiča v živote dieťaťa, nie sú schopní udržať funkčnú vzájomnú komunikáciu, zdieľať informácie a spolu riešiť problémy, ktoré sa týkajú starostlivosti o dieťa, súperia medzi sebou o priazeň dieťaťa. Jedným z určujúcich faktorov, komu má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, je schopnosť rodiča spolupracovať s druhým rodičom pri výchove dieťaťa. Ak táto nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič výchovne nespôsobilý. Dieťa nemôže byť rukojemníkom vzájomnej nenávisťi rodičov. Nesúhlas niektorého z rodičov so stykom dieťaťa s druhým rodičom môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Iracionálny dôvod, na ktorom je založený nesúhlas rodiča a ktorý preukázateľne nemá negatívny vplyv na záujem dieťaťa, je v rozpore s jeho záujmom.

9. Záujmom maloletého je nepochybne, aby bol v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v jeho živote a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova o maloletého predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych ale aj imateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. Nemožno preto opomenúť, že súrodenec je stabilná súčasť života dieťaťa. Zdieľa s ním veľkú časť skúseností a zostáva celoživotným blízkym opierajúc sa o vedomie príbuznosti sýtené spoločnými zážitkami z detstva. Preto aj v záujme ochrany a zachovania pozitívnych súrodeneckých vzťahov je potrebné v konaní zohľadniť názor maloletého do tej miery, do akej je dieťa schopné posúdiť, či je mu vlastné rozhodnutie na prospech alebo nie, ako aj so zreteľom na všetky zistené skutočnosti.

10. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na

nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču strán a bez nariadeného pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 367 ods. 1, 2 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov do doby, kým súd vydá konečné rozhodnutie. V návrhu na jeho vydanie musia byť osvedčené skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti okamžitej úpravy pomerov, ktorým sa má poskytnúť predbežná ochrana, nakoľko neodkladné opatrenie sa na rozdiel od rozhodnutia vo veci samej vydáva bez náležitého dokazovania.

16. Dočasný charakter neodkladného opatrenia teda upravuje pomery účastníkov konania alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Rieši sa ním situácia, ktorá neznesie odklad. Charakter neodkladného opatrenia vyžaduje osvedčenie naliehavého záujmu na jeho vydaní.

17. V danej veci otec v podanom návrhu uviedol, že je potrebné, aby do rozhodnutia súdu vo veci samej bol maloletý Y. U. zverený do jeho osobnej starostlivosti, bola mu s účinnosťou späťne od 01.08.2019 zrušená vyživovacia povinnosť a bol upravený styk maloletého k matke tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletým len každú druhú nedeľu na obdobie troch hodín v jej byte, avšak len za prítomnosti otca. Tento návrh otec odôvodnil naliehavým záujmom maloletého v tom smere, že maloletý sa nechce s matkou stýkať a nie je v silách otca presvedčiť ho o opaku. Otec dôvodil tiež znaleckým posudkom znalkyne T.C. Y. Q., T., z ktorého má vyplývať, že maloletý má intenzívny vzťah k nemu, kedy sa s ním identifikuje a matku do konceptu svojej rodiny nezaradil. Maloletý nemá byť traumatizovaný, keď má otec vytvorené všetky podmienky na jeho výchovu a na poskytnutie celodennej starostlivosti. Matke nebráni v styku so synom, ale do „ukľudnenia“ situácie navrhuje styk len vo svojej prítomnosti, kedy je otec ochotný realizovať styk v matkinom byte, keďže matka ku nemu do jeho domácnosti nechodí.

18. Z uvedeného vyplýva, že otec podal návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia a to krátko pred dňom pojednávania, v ktorom sa malo rozhodnúť o konečnej úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu s odôvodnením, že zverenie dieťaťa jemu s určením minimálnej dĺžky styku maloletého s matkou, aj to len v jeho prítomnosti, je daný naliehavým záujmom maloletého a okamžitá úprava pomerov má zabezpečiť, aby maloletý nebol traumatizovaný. Otec však žiadne dôkazy o tom, že by bol maloletý traumatizovaný prebiehajúcim súdnym konaním do tej miery, že by to vyžadovalo okamžitý zásah vydaním neodkladného opatrenia nepredložil a takýto záver nevyplýva ani z odborného posudku znalkyne rovnako ani taký záver, že by matka nemala pozitívny potenciál pre výchovu maloletého alebo že by jej prostredie znamenalo pre maloletého výchovné riziko, čo by odôvodňovalo mimoriadne zúženie styku matky so synom aj to len v prítomnosti otca.

19. Za vyššie uvedenej situácie má súd za to, že otec neosvedčil dôvodnosť podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, kedy z návrhu nevyplýva, že daná situácia neznesie odklad, čo je zásadným dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia. Preto súd návrh zamietol.

Poučenie:

Proti výroku tohto rozhodnutia, ktorým bolo konanie zastavené, je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.